

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»

на тему «Організація і методика управління бухгалтерською інформацією для потреб внутрішніх користувачів»

Здобувача (ки) групи _____ Булигіна Ігоря Станіславовича _____
(шифр групи) (прізвище, ім'я, по батькові)

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ (підпис)

Ігор БУЛИГІН

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник _____ доцент, д.е.н., професор Наталія Винничко _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Консультант _____ директор ТОВ «Свіда» Сергій ЯТЛОВ _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Суми 2023

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Кандидат економічних наук

Науковий ступінь, вчене звання

Жана ОЛЕКСІЧ

(Підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
(спеціальність 071 «Облік і оподаткування»)
здобувачу освіти 2 _____ курсу групи ОПМ-21 с ____
(Номер курсу) (Шифр групи)

Булигін Ігор Станіславович

(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Організація і методика управління бухгалтерською інформацією для потреб внутрішніх користувачів затверджена наказом по університету» від «01»12. 2023 року № № 1390-VI
2. Термін подання здобувачем освіти закінченої роботи «09» грудня 2023 року
Мета кваліфікаційної роботи аналіз процесу інформаційного забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.
3. Об'єкт дослідження є процес інформаційного забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією
4. Предмет дослідження практичні підходи щодо раціоналізації інформаційного забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.
5. Кваліфікаційну роботу виконано на матеріалах ТОВ Насоселектромаш
6. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети.

Розділ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ-20.10.2023

У розділі 1 розглянути теоретичні засади щодо управління бухгалтерською інформацією для вищого керівництва, здійснити аналіз методів обліку та організації роботи з бухгалтерською інформацією

Розділ 2 АНАЛІЗ ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ НА ТОВ НАСОСЕЛЕКТРОМАШ

У розділі 2 розглянути організаційно економічну характеристику ТОВ Насоселектромаш, провести аналіз господарської діяльності на ТОВ Насоселектромаш та організації звітної роботи вивчити методику збору та управління потоком інформації на ТОВ Насоселектромаш

Розділ 3 . ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ

У розділі 3 запропонувати шляхи підвищення ефективності методів збору інформації та організації внутрішньої роботи з бухгалтерською інформацією

7. Консультації з роботи.

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Винниченко Н.В., доцент		
2	Винниченко Н.В., доцент		
3	Винниченко Н.В., доцент		

1. Дата видачі завдання: «4» листопада_2023 року

2. Керівник кваліфікаційної роботи:

Д.с.н., професор, доцент
(науковий ступінь, вчене звання, посада)

Наталія ВИННИЧЕНКО
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Завдання до виконання одержав:

_____
(науковий ступінь, вчене звання, посада)

(підпис)

Ігор БУЛИГІН
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

АНОТАЦІЯ

Булигін І.С. «Організація і методика управління бухгалтерською інформацією для потреб внутрішніх користувачів» – Кваліфікаційна робота магістра. Сумський Державний Університет, Суми, 2023 р.

У сучасному світі як у бізнесі, так і в приватному житті все обертається навколо даних. Дані набувають корисної цінності та стають інформацією, коли вони стають чинником у прийнятті рішень, аналізах, звітах, тощо. Тому саме правильна інформація в потрібний час має неоціненну цінність. Через це компанії, організації, а також окремі фізичні особи прагнуть отримати якомога більше корисної інформації з наявних у них даних.

Метою дослідження є аналіз процесу інформаційного забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.

Об'єктом дослідження є інформаційне забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.

Предметом дослідження є практичні підходи щодо раціоналізації інформаційного забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.

Ключові слова: облікова інформація, управління, звітність інформаційні системи, користувачі інформації, управлінська звітність, фінансова звітність, прийняття рішень

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ.....	8
1.1 Теоретичні засади щодо управління бухгалтерською інформацією для вищого керівництва.....	8
1.2 Аналіз методів обліку та організації роботи з бухгалтерською інформацією	
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ НА ТОВ НАСОСЕЛЕКТРОМАШ..	16
2.1 Організаційно економічна характеристика ТОВ Насоселектромаш.....	16
2.2 Аналіз господарської діяльності на ТОВ Насоселектромаш.....	19
2.3 Аналіз організації звітної роботи на ТОВ Насоселектромаш.....	23
2.4 Методика збору та управління потоком інформації на ТОВ Насоселектромаш.....	29
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ.....	33
3.1 Шляхи підвищення ефективності методів збору інформації.....	33
3.2 Організація внутрішньої роботи з бухгалтерською інформацією.....	38
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	45

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному світі як у бізнесі, так і в приватному житті все обертається навколо даних. Дані набувають корисної цінності та стають інформацією, коли вони стають чинником у прийнятті рішень, аналізах, звітах, тощо. Тому саме правильна інформація в потрібний час має неоціненну цінність. Через це компанії, організації, а також окремі фізичні особи прагнуть отримати якомога більше корисної інформації з наявних у них даних.

Наразі у Верховній Раді зареєстровано відповідний законопроект. Загальновідомо, що саме додаток До 1С широко використовувався бізнесом для вирішення низки завдань. Ця програма допомагала проводити автоматизацію ведення бухгалтерського обліку. Маючи гнучкі можливості налаштування та адаптації до специфічних виробничих процесів кожного підприємства.

Основними припущеннями кваліфікаційної роботи є:

- Інформаційна система в компанії повинна надавати інформацію для вищого керівництва
- Рішення вищого керівництва базуються на отриманій інформації, тому це необхідно забезпечити правильність, своєчасність і достовірність усіх даних
- Виписку про результати у вигляді роздруківки/звіту можна отримати, але вона не дає всієї необхідної інформації для вирішення вищого управління, тому необхідно підготувати додаткові пояснення та записи

Метою дослідження є аналіз процесу інформаційного забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.

Завданням дослідження є опрацювання теоретичних проблем щодо вирішення інформаційного забезпечення, проблем інформаційної асиметрії, а також розробка на основі даного аналізу практичних порад щодо збирання, передачі та обробки правильної інформації щодо бухгалтерської діяльності у формі звітів для цілей вищого керівництва.

Об'єктом дослідження є інформаційне забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.

Предметом дослідження є практичні підходи щодо раціоналізації інформаційного забезпечення вищого керівництва бухгалтерською інформацією.

Методи дослідження. До загальних методів, що були використані нами під час дослідження можна віднести аналіз, синтез. Зі специфічних методів дослідження даної сфери знань ми використовували: метод вимірювання господарських засобів; метод вимірювання господарських процесів; метод реєстрації даних; метод класифікації даних; метод систематизації даних; метод узагальнення інформації з метою звітності.

Інформаційне забезпечення дослідження. Окремі елементи бухгалтерської звітності, як первинної так і вторинної активно розроблялися у наукових працях таких українських вчених, як: Боднарчука А. В., Гарькави В.Ф., Шматковської Т. О., М. В. Корягіна, П. О. Куцика; Кулинича М. Б., Ковалю Н. І., Легенчука С. Ф., Бутинця Ф.Ф., Іваненка С.В., Давидюка Т.В., Шахрайчука Т.В., Глівенка С.В., Лапіна Є. В., Павленка О.О. та інших. Питання про інформативність бухгалтерських даних саме для вищого керівництва у цих наукових розвідках вище наведені вчені торкалися лише побічно, що зумовлює необхідність більш детального аналізу цієї вузької проблематики в національній науці відносно до українських реалій.

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ

1.1 Теоретичні засади щодо управління бухгалтерською інформацією для вищого керівництва

Метою нашої кваліфікаційної роботи є аналіз даних та інформації в компанії на основі теоретичної та практичної точок зору. У цій роботі нами буде показана роль певних даних та інформації з теоретичної точки зору, використовуючи різноманітну літературу. Після цього, ми зробимо порівняння отриманих тверджень з теоретичною роллю або практичною роллю та використанням даних у повсякденному бізнесі. Необхідно усвідомлювати, що бухгалтерська інформація часто не зовсім зрозуміла вищому керівництву [1].

У даній кваліфікаційній роботі ми спочатку проаналізуємо наявні дані або існуючу ситуацію, спосіб і форму подання інформації вищому керівництву. Ми представлятимемо критику, побажання та вимоги вищого керівництва, а також визначаю та шукаю варіанти відображення даних та інформації в рамках зрозумілості вищого керівництва. Враховуючи досить нову інформаційну систему з відсутніми звітами, ми в основному почнемо відображати звіт про прибутки та збитки компанії, аналізувати елементи та визначати збір даних [2].

Для інформаційних потреб вищого керівництва ми виділимо найважливіші дані, об'єднаю або розділю їх, якщо необхідно. Тому основною метою цієї кваліфікаційної роботи буде надання інформації, яка потрібна вищому керівництву для прийняття рішень у формі звіту про результати діяльності компанії. Ця інформація буде доступна саме тим людям, яким вона потрібна, в будь-який час і в будь-якому місці. Вище керівництво більше не буде залежати від бухгалтерської звітності, складеної вручну. Окрім постійної доступності даних, метою дослідження, яке розглядається в дипломній роботі, буде економія часу та паперу, а також уникнення неправильної інтерпретації даних [3], [4].

В цьому аспекті важливо мати на увазі різноманітні психологічні аспекти, які часто випускаються з погляду зору фахівців, які розглядають суто бухгалтерську діяльність. До таких відноситься ефект, відомий як ефект Даннінга — Крюгера. У своєму класичному формулюванні, цей ефект детермінують як когнітивну помилку, що виникає на основі того, що некваліфіковані люди в якійсь сфері життя схильні переоцінювати свої навички в цій сфері і приймати невірні рішення, у тому числі, й управлінські, тоді ж як висококваліфіковані люди схильні недооцінювати свої навички [1].

З наукової точки зору керівники підприємств можуть потрапити під дію цього ефекту, не до кінця розуміючи наявний стан справ, що у свою чергу створює асиметрію інформації в управлінській діяльності і як слід, зниження якості управлінських рішень. Як показують більш детальні дослідження, саме у високопрофесійних та вузькоспеціалізованих видах діяльності вплив цього ефекту значно зростає [2].

Досліджуючи та шукаючи найкраще рішення, ми будемо використовувати різну літературу, також нам допоможуть знання, отримані під час навчання, та досвід, отриманий під час практики на підприємстві

Ми визначимо відповідність звіту та його корисність як фактор прийняття рішень. Справа в тому, що звіт може бути фактором у прийнятті рішень вищим керівництвом, беручи до уваги кілька факторів і припущень, які ми проаналізуємо, а потім підтвердимо або спростуємо у даній кваліфікаційній роботі, або представимо запропоноване рішення з можливих проблем, якщо це необхідно. Ці припущення в основному такі:

- Інформаційна система в компанії повинна надавати інформацію для вищого керівництва
- Рішення вищого керівництва ґрунтуються на отриманій інформації, тому необхідно забезпечити правильність, своєчасність і надійність усіх даних

- Звіт про успіх у формі заяви/звіту доступний безпосередньо з інформаційної системи, але він не надає всієї необхідної інформації для прийняття рішень вищим керівництвом, тому необхідно підготувати додаткові пояснення та записи.

Ми проаналізуємо проблеми та незрозумілості, які виникли в існуючому способі роботи, і на основі всіх висновків зроблю пропозицію щодо ефективного вирішення.

У цій кваліфікаційній роботі ми будемо використовувати різні методи:

- метод опису та аналізу поточної ситуації
- спосіб отримання інформації з різних джерел
- метод порівняння теоретичних і практичних аспектів
- аналізувати в межах можливостей
- та інші методи

1.2 Аналіз методів обліку та організації роботи з бухгалтерською інформацією

У всьому цьому, однак, ми також не зможемо уникнути інформаційної роботи, чи роботи за комп'ютером. При цьому ми частково торкнемося області створення звітів, отримання та класифікації даних, а також правила відображення даних з метою досягнення максимальної цінності та корисності інформації у них.

Справа в тому, що якщо компанія хоче виділитися з-поміж своїх конкурентів, якщо вона хоче бути впізнаваною серед натовпу інших, вона може ефективно зробити це з досконалістю в галузі інформатики. Чи будемо ми переможцями чи переможеними, залежить від того, як ми отримуємо доступ до інформації, керуємо нею та використовуємо її. Зараз конкурентів набагато більше, ніж було раніше. Доступно більше інформації про них і ринок, який став глобальним. Переможцями стануть ті, хто розробить найкращу цифрову нервову систему в глобальному масштабі та забезпечить потік інформації через свою компанію та, таким чином, буде навчений для постійного якісного навчання.

Комп'ютери, як високопродуктивні пристрої для обчислення чисел, стали корисними для вирішення складних бізнес-завдань і є невід'ємною частиною інформаційної роботи. Навіть у виробничій діяльності вони витрачають набагато більше енергії на обробку інформації про своє виробництво, ніж на саме виробництво: це інформація про розробку продукту та імідж, про терміни виробництва, маркетинг і продажі, дистрибуцію, фінанси, ділове партнерство, сервісну мережу тощо. .

Потік інформації є основною відмінною перевагою компаній цифрової епохи.

Більшість робіт у будь-якій галузі – це «інформаційна робота». Це термін, який ми використовуємо для опису способу вирішення проблем у процесі мислення людини за допомогою даних. Менеджери середньої ланки

потребують стільки ж інформації, скільки і керівники, але зазвичай мають набагато менше.

Ми повинні поставити собі ключові питання, а це: потік інформації в компанії дозволяє нам у будь-який момент відповісти на ключові запитання про потреби наших клієнтів і партнерів, про їхню думку про наші продукти чи послуги, про нашу позицію щодо ринку і в чому наші конкурентні переваги? [1].

Мета будь-якого бухгалтерського звіту полягає в тому, щоб полегшити початкове рішення або, навпаки, забезпечити можливість контролю над подальшими подіями та можливим коригуючим рішенням, що впливає з них. Зміст, обсяг і періодичність цих звітів залежать від того, хто є користувачами бухгалтерської звітності та за які рішення вони відповідають. Бухгалтерська звітність повинна бути складена таким чином, щоб можна було порівняти план з реалізацією. Особливостями бухгалтерської звітності є:

- що вони складаються з кошторисів і розрахунків для підприємства або відповідного робочого підрозділу в цілому
- що вони мають справу із загальним судженням про майбутні та минулі справи, а не з багатьма деталями
- що вони подаються за періодами, тобто не тільки за рік, але хоча б за три місяці, якщо навіть не за кожен місяць.

Відомо два види бухгалтерської звітності:

- регулярна бухгалтерська звітність
- спеціальна бухгалтерська звітність

Перші складаються та передаються відповідним особам, які приймають рішення, та колегам у прийнятті рішень у регулярні, заздалегідь визначені терміни. Кожен з них містить певну інформацію види в залежності від їх призначення. Їх також можна назвати періодичними звітами. Інші збираються та передаються відповідним особам, які приймають рішення, та колегам за адресою прийняття рішень, коли в них виникає потреба. Кожен із цих звітів

містить інформацію цілком певного типу залежно від призначення. Їх також можна назвати періодичними звітами [2], [3], [4], [5].

Метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан і результати діяльності компанії, яка є корисною для прийняття рішень широкому колу користувачів.

Бухгалтерська інформація повинна бути зрозумілою для користувачів і важливою, надійною та порівнянною. На суттєвість впливає їх тип і важливість для окремого користувача; тому ступінь важливості однієї і тієї ж інформації може бути різною для різних користувачів. Достовірність інформації гарантується, якщо вона не містить суттєвих помилок і упереджених поглядів і користувачі можуть на неї покладатися, оскільки вона правдиво відображає важливі явища; вони повинні бути повними та враховувати необхідність обережності. Для того, щоб інформація в річній фінансовій звітності була більш достовірною, необхідно її переглянути. Для формування суджень на основі облікової інформації необхідна їх порівнянність. Компанії звітують перед зовнішніми та внутрішніми користувачами бухгалтерської інформації переважно через річні звіти. Річний звіт складається з бухгалтерського та господарського звіту. Бухгалтерський звіт складається з фінансових звітів і додатків з поясненнями до них [6], [7]. [8], [9]. [10].

Фінансова звітність — це записи подій, що відбулися в минулому, і користувачам облікової інформації та власникам потрібна остання та інша інформація для прийняття рішень. Тому річний звіт і, таким чином, фінансова звітність повинні задовольняти загальні потреби більшості користувачів, тому вони не надають усієї інформації, яка може знадобитися користувачам для прийняття економічних рішень. З цих міркувань і для більш повної інформації необхідно додати пояснення та додаткові таблиці до фінансової звітності та інші речі, які надають читачам додаткові дані та інформацію.

Це в першу чергу розкриття інформації про ризики та невизначеності, які впливають на компанію, а також про активи та зобов'язання, які не

відображені в балансі. Дуже важливий також бізнес-звіт, у якому компанія також представляє небухгалтерську та нефінансову інформацію. Річні звіти компаній середнього та великого капіталу, подвійних компаній та компаній малого капіталу цінні папери яких обертаються на організованому ринку, складається з:

- балансу
- звіту про прибутки та збитки
- додатка з поясненнями до звітності
- звіту про фінансові результати.
- звіт про рух капіталу
- господарський звіт

Результат діяльності (прибуток або збиток) встановлюється в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності шляхом порівняння відповідних визнаних доходів і витрат. Перевищення доходів над витратами — прибуток, а перевищення витрат над доходами — збиток. Прибуток або збиток від продажів - це різниця між виручкою від реалізації та витратами на реалізацію.

Операційний результат (прибуток або збиток) від усієї операції є різницею між операційним доходом і операційними витратами; він відрізняється від прибутку від реалізації на решту операційних доходів і операційних витрат, які також включають переоцінені операційні доходи та переоцінені операційні витрати.

Операційний результат (прибуток або збиток) від регулярних операцій — це різниця між сумою операційних доходів і фінансових доходів і сумою операційних витрат і фінансових витрат. Загальний результат діяльності (загальний прибуток або загальний збиток) — це різниця між сумою всіх доходів і сумою всіх витрат.

Чистий операційний результат (чистий прибуток або чистий збиток) — це різниця між загальним операційним результатом, розрахованим податком на прибуток як часткою в ньому держави та відстроченими податками. Це

прибуток, яким можна розпоряджатися за вирахуванням нарахованого податку та після донарахування чи вирахування нарахованих відстрочених податків.

Внесок у покриття розширеного операційного результату (прибуток або збиток) від продажів є різницею між доходом від продажу та змінними витратами на продані обсяги; його необхідно використовувати для покриття постійних витрат (у проданих кількостях); лише тоді, коли ми доповнюємо його іншими доходами та витратами бізнесу, ми отримуємо операційний результат (прибуток або збиток) від усієї операції.

Валовий операційний результат (валовий прибуток або валовий збиток) від усієї операції є різницею між операційним доходом і виробничими витратами на продані продукти та послуги разом із купівельною вартістю проданих товарів; на витратній частині також покривається відповідна частина витрат на переоцінку. Він також повинен охоплювати непрямі витрати на придбання (якщо вони не включені до собівартості виробництва), непрямі витрати на збут і непрямі витрати на спільні послуги, які також покривають відповідну частину витрат на переоцінку; прямі витрати на продаж вираховуються з операційного доходу, і єдиною різницею є прибуток від усієї операції.

Загальний операційний результат (загальний прибуток або загальний збиток) разом із фінансовими витратами як розширений загальний операційний результат є різницею між сумою всіх доходів і сумою операційних та інших витрат; також має покривати фінансові витрати, але різниця лише в результатах діяльності (прибуток чи збиток).

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ НА ТОВ НАСОСЕЛЕКТРОМАШ

2.1 Організаційно економічна характеристика ТОВ Насоселектромаш

Для ефективності та впровадження запропонованого рішення необхідно насамперед детально проаналізувати існуючий стан потоку облікової інформації на підприємстві. На основі отриманих результатів нами буде розроблено критичний аналіз, пропозиції щодо покращень та можливості їх реального впровадження в компанії.

Повна назва підприємства: Товариство з обмеженою відповідальністю «Насоселектромаш». Скорочена назва ТОВ «Насоселектромаш».

Директором підприємства є Зайцев Володимир Ілліч.

ТОВ Насоселектромаш - це промислове підприємство, що розташоване у місті Суми, Сумська область, Україна. Воно було засноване у 2003 році з метою просування на національний ринок насосного обладнання російського виробництва. Цьому сприяла дилерська угода з російським підприємством ВАТ «Лівгідромаш», яке було одним з найбільших виробників насосного обладнання в країнах-членах Спільноти Незалежних Держав. В рамках виконання дилерських зобов'язань підприємство брало участь у галузевих виставках, видавало каталоги продукції, розповсюджувало інформацію про обладнання, що пропонувалася серед потенційних споживачів.

Відносини щодо дилерства з ВАТ «Лівгідромаш» мали тоді як позитивні, так і негативні сторони. До позитивних сторін можна віднести можливість використовувати широко відому торгівельну марку виробника, а також наявність можливості отримування відстрочок платежів за вже отримані товари, а також – знижки від дилера. До негативних умов співпраці відносилися зобов'язання щомісячного перерахування фіксованої суми коштів на рахунок ВАТ «Лівгідромаш». Ці перерахування треба було проводити в незалежності від наявного обсягу продажу продукції. Також, існувало

зобов'язання розробляти плани строком не менше ніж у два місяці для попередніх закупівель у насосів для включення обсягу необхідних машин у виробничий план.

ТОВ «Насоселектромаш» протягом свого існування стабільно має можливість пропонувати своїм покупцям широкий спектр машинних насосів, у тому числі, й електричних. Продукція поставляється за тендерними замовленнями до державних та комунальних підприємств України, наприклад до Філії ДП «Антонов» «Серійний завод «Антонов», КП Полтавської обласної ради «Полтававодоканал».

До 2014 року ТОВ Насоселектромаш був офіційним дилером російської компанії ВАТ Лівгідромаш, а також ГМС Насоси. ГМС «Насоси» – це машинобудівний та інжиніринговий холдинг, виробник насосного, компресорного та нафтогазового обладнання, виробничі та інжинірингові активи якого розташовані в Росії, Білорусії, Україні та Німеччині. Через підтримку російської збройної агресії проти України, на ГМС «Насоси» були накладені санкції [6].

Основною сферою діяльності підприємства за КВЕД була оптова торгівля машинами та іншим устаткуванням. Через початок російсько-української війни у 2014 році та розривом економічних зв'язків з ВАТ Лівгідромаш, діяльність компанії було диверсифіковано. ТОВ Насоселектромаш розширила свою діяльність за рахунок власного машинобудівного виробництва. Машинобудування «ТОВ Насоселектромаш» складалося з виготовлення насосного обладнання, електродвигунів та запасних частин до насосів згідно з національними технічними стандартами.

Середня кількість працівників згідно фінансового обліку за 2022 рік становить 8 осіб. Це дозволяє віднести ТОВ Насоселектромаш до підприємств мікробізнесу згідно національного законодавства, а саме – Закону України від 16.07.1999 № 996-XIV. Це нормативно-правовий акт детально визначає критерії класифікації підприємств за категоріями для цілей бухобліку. Згідно із

цією класифікацією підприємства (за винятком бюджетних установ) поділяються на чотири категорії: мікропідприємства, малі, середні та великі [11].

Від категорії підприємства у бухобліку залежить склад та форма необхідної звітності для податкового обліку, а також наявність зобов'язань щодо створення резервів в обліку, а також проведення переоцінки необоротних активів, оприлюднення фінансової звітності. Крім цього, від розміру підприємства також залежить необхідність обов'язкового застосування міжнародних стандартів у своїй господарській діяльності.

Основні принципи роботи підприємства:

- автоматизація та використання передових технологій виробництва;
- сучасне обладнання;
- диверсифікація діяльності за рахунок вертикальної інтеграції і проникнення у виробничу сферу;

Місія підприємства – збільшення частки ринку в Україні в секторі виробництва насосів, особливо в сільській місцевості.

Таблиця 2.1. Детальна інформація про юридичну особу

Повне та скорочене найменування юридичної особи	Товариство з обмеженою відповідальністю «Насоселектромаш» ТОВ «Насоселектромаш»
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Ідентифікаційний код юридичної особи	32318056
Місцезнаходження	Україна, Сумська область, місто Суми, вулиця Ковпака

Дані про розмір статутного капіталу (статутного або складеного капіталу) та про дату закінчення його формування	1 000,00 грн.
Види діяльності	46.69 Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням 28.29 Виробництво інших машин і устаткування загального призначення, н.в.і.у. 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами 47.99 Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами

Розроблено на основі [10].

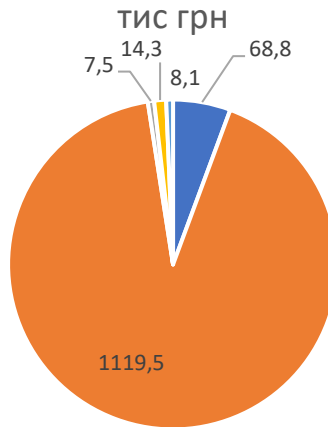
2.2 Аналіз господарської діяльності на ТОВ Насоселектромаш

Як вже було згадано вище, ТОВ «Насоселектромаш» займається продажем насосних машин та іншим устаткуванням. Як видно з фінансової звітності за 2022 рік (НЕМ 1-м, 2-м, 2022), більша частина оборотних активів припадала на дебіторську заборгованість з боку контрагентів, а саме – 1119,5 тис. грн чи 92%. Наприкінці року вона становила вже 19%, з яких 17 припадали на розрахунки з держбюджетом; більша частина оборотних активів припадала на готову продукцію – 72% [7], [8], [9]. Більш наочно аналіз оборотних активів ТОВ «Насоселектромаш» представлено на діаграмах 2.1 та 2.2.

Діаграма 2.2

Стан оборотних активів на початок 2022 року

Стан оборотних активів на початок 2022 року,

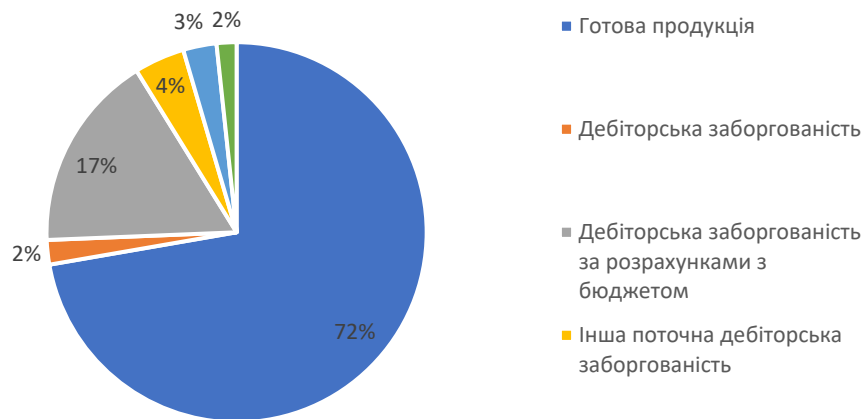

- Готова продукція
- Дебіторська заборгованість
- Інша поточна дебіторська заборгованість
- Гроші та їх еквіваленти
- Інші оборотні активи

Діаграма 2.3

Стан оборотних активів на кінець 2022 року

Стан оборотних активів наприкінці 2022 року

- Готова продукція
- Дебіторська заборгованість
- Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом
- Інша поточна дебіторська заборгованість
- Гроші та їх еквіваленти

Абсолютно ліквідні активи як на початку року (14,3 тис грн), так і наприкінці (139,1 тис грн) перевищують найбільш строкові зобов'язання. За цим показником активи ТОВ Насоселектромаш є ліквідними.

Таблиця 2.1. Динаміка та структура чистого доходу від реалізації продукції підприємства за 2019–2022 рр.

Вид продукції	Рік							
	2019		2020		2021		2022	
	сума, тис. грн	питома вага, %	Сума, тис. грн	питома вага, %	сума, тис. грн	питома вага, %	сума, тис. грн	питома вага, %
Чистий дохід від реалізації	371,2	100	531,2	100	682,7	100	591,8	100
Разом		100		100		100		100
Відхилення 2020.р. від 2019р.		Відхилення 2021.р. від 2020р.		Відхилення 2022.р. від 2021р.				
+, – тис. грн	%	+, – тис. грн	%	+, – тис. грн	%			
160	143	151,5	129	-90,9	87			
	100		100		100			

Таким чином, аналізуючи дані таблиці 2.2., через збільшення грошових надходжень від реалізації продукції у 2022 році обсягом у 591,8 тис. грн, що на 219,6 тис. грн більше за рівень показника 2019 року, можна дійти висновку, що ТОВ «Насоселектромаш» динамічно розвивається. Причиною зміни виручки від реалізації продукції стало як збільшення

обсягів реалізації продукції, так і підвищення реалізаційних цін на неї за аналізований період. Необхідно зазначити, що найбільшу питому вагу у структурі чистого доходу від реалізації продукції займає насосне обладнання.

Таблиця 2.2 Показники балансу ТОВ «Насоселектромаш» за 2022-2023 рр., тис. грн.

Показники	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення		Темп приросту	
				2021 до 2022	2022 до 2023	2021 до 2022	2022 до 2023
Необоротні активи	93,5	93,5	77,6	0	-15,9	100%	120%
Оборотні активи	487,1	1218,3	6527,2	731,2	5308,9	250%	19%
Готова продукція	36,3	68,8	3539,6	32,5	3470,8	190%	2%
Гроші та їх еквіваленти	0,3	14,3	139,1	14	124,8	4767%	10%
Власний капітал	5,3	61,4	180,7	56,1	119,3	1158%	34%
Дебіторська заборгованість	425,5	1119,5	101,9	694	-1017,6	263%	1099%
Інша поточна дебіторська заборгованість	22,3	7,5	210,2	-14,8	202,7	34%	4%
Поточна кредиторська заборгованість	585,9	1250,4	6785,5	664,5	5535,1	213%	18%

Необоротні активи ТОВ «Насоселектромаш» за 2021-2023 рр. знизилися з 93,5 тис. грн. в 2021 році до 77,6 тис. грн. у 2023 році чи на 15,9 тис. грн., що є наслідком скорочення виробничої діяльності під час економічної кризи 2022 року, а також програмою по реалізації необоротних активів, які не застосовуються у виробничих процесах ТОВ «Насоселектромаш» за 2021-2023 рр.

При цьому оборотні активи ТОВ «Насоселектромаш» за 2021-2023 рр. зросли з 487,1 тис. грн. в 2021 році до 6527,2 тис. грн. в 2023 році, тобто на 6039,9 тис. грн., а їх загальний приріст становить 269%, а зменшення обсягу необоротних активів склало за цей же період 20%.

Статутний капітал змін не зазнав.

Таблиця 2.3 – Основні економічні показники виробничо-фінансової діяльності підприємства за 2019–2022 рр

Показник	Рік					Середній абсолютний приріст (або середній темп зростання)	2021 р. у % до 2020 р.	Середній абсолютний приріст (або середній темп зростання)	2022 р. у % до 2021р.	Середній абсолютний приріст (або середній темп зростання)
	2019	2020	2021	2022	2020 р. у % до 2019р.					
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	371,2	531,2	682,7	591,8	143%	136%	129%	101%	87%	74%

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	321,7	434,2	621,7	495,3	135%	143%	80%	0%	80%	50%
Валовий прибуток (збиток), тис. грн	52,1	1	88,2	238,6	2%	8820%	271%	0%	271%	50%
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	52,1	0,8	72,3	238,6	2%	9038%	330%	0%	330%	50%
Валюта балансу, тис. грн	0,3	0,4	14,3	139,1	133%	3575%	973%	1%	2681%	27%
Власний капітал, тис. грн	6	5,3	61,4	180,7	88%	1158%	294%	0%	294%	50%
Власні оборотні кошти, тис. грн	143,5	487,1	1218,3	6527,2	339%					
Дебіторська заборгованість, тис. грн	16	425,5	1119,5	101,9	2659%	263%	9%	26%	9%	50%
Кредиторська заборгованість, тис. грн	149,5	580,6	1	6	388%	215%	543%	0%	55%	252%

Основні економічні показники діяльності підприємства у звітному періоді порівняно з базисним 2019 роком покращились. Підтвердженням

цього є збільшення власних оборотних коштів з 143,5 тис грн до 6527,2 тис грн. Як позитивне в діяльності підприємства необхідно також відмітити зростання чистого прибутку з 52,1 до 238,6 тис грн.

Для кращого оцінювання фінансового стану підприємства у динаміці нами було використано систему показників, які детально і всебічно характеризують фінансово-господарський стан підприємства. Залежно від конкретної мети аналізу можна вибрати відповідну кількість і види показників, які характеризують діяльність підприємства різними показниками.

Нами були обрані наступні показники: коефіцієнти зношення, придатності, вибуття, оновлення, а також фондомісткість та фондвіддача.

Таблиця 2.4. – Показники майнового стану та ефективності використання основних засобів підприємства за 2020–2022 рр.

Показник	Рік			2021 р. у %	Середній темп зростання (приросту)	2022 р. у
	2020	2021	2022	до 2020 р.		до 2021 р.
1. Загальна сума господарських засобів, тис. грн	580,6	1 311,80	6 604,80	1	0	1
Коефіцієнт зношення	26%	26%	26%	1	0	1
Коефіцієнт придатності	74%	74%	74%	1	0	1
Коефіцієнт вибуття	0	0	0	1	0	1

Коефіцієнт оновлення	0	0	0	1	0	1
Фондовіддача	32,5885	41,8833	36,3064	1,2850	1,076027	0,8665
Фондомісткість	32,5889	41,8833	36,3064	1,2853	1,076026	0,8662

Розраховані показники майнового стану та ефективності використання основних засобів дають змогу стверджувати про їхнє покращання у 2022 році порівняно з базисним періодом. Про це свідчить зростання фондівіддачі та зростання загальної суми господарських засобів.

Ліквідність означає здатність перетворити актив на грошові кошти швидко і без втрат його ринкової вартості. Оцінюючи ліквідність підприємства, аналізують достатність поточних (оборотних) активів для погашення поточних зобов'язань.

У той же час низький коефіцієнт оновлення становить ризики щодо застарівання обладнання підприємства у середньостроковій перспективі.

Платоспроможність підприємства є найважливішою умовою його господарської діяльності. Платоспроможність підприємства характеризується його можливістю здійснювати чергові платежі та виконувати грошові зобов'язання за коштів готівки та легкообігувальних грошових коштів і активів.

Таблиця 2.5. – Показники майнового стану та ефективності використання основних засобів підприємства за 2020–2022 рр.

Показник	Рік			Середній темп зростання (приросту)	Критичне значення
	2020	2021	2022		

Коефіцієнт грошової платоспроможності (абсолютної ліквідності)	0,00051203	0,01143634	0,02048486	0,01081108	0,2–0,3
Коефіцієнт розрахункової платоспроможності (швидкої ліквідності)	5,20962567	13,0299465	84,1134021	34,1176581	0,7–0,8
Коефіцієнт ліквідної платоспроможності (покриття)	0,83137054	0,97432821	0,96193353	0,9225441	> 1
Чистий оборотний капітал, тис. грн	487,1	1218,3	6527,2	274420%	

Розрахунок показників ліквідності та платоспроможності свідчить, що коефіцієнт грошової платоспроможності (абсолютної ліквідності) у 2020 р. становив 0,00051203, а на кінець 2022 р. зріс до 0,02048486. Це свідчить, що підприємство не у змозі негайно ліквідувати короткострокові зобов'язання, що створює загрозливе становище та містить ризики, але ситуація з кожним роком стабільно покращується

Важливою в діяльності підприємства є оцінювання його фінансової стійкості, яка характеризує стабільність функціонування підприємства з позиції довгострокової перспективи [10], [11], [12], [13], [14], [15], [16], [17].

Для оцінювання фінансової стійкості підприємства використовують показники, що містяться у наступній таблиці.

Таблиця 2.6 – Показники фінансової стійкості підприємства за 2020–2023 рр.

Показник	Рік			Середній темп зростання (приросту)	Критичне значення
	2020	2021	2022		
Коефіцієнт автономії	1,009128488	0,95	1,027358891	1,49484073	$\geq 0,5$
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,009128488	0,95	1,027358891	1,49484073	1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,00051203	0,0114363	0,02048486	0,01621662	0,4–0,6
Коефіцієнт фінансування					≥ 1

Коефіцієнт забезпеченості запасів					
власними оборотними коштами					> 0,5

Згідно з показниками, розрахованими у вищенаведеній таблиці, можна відмітити, що в загальній сумі джерел фінансових ресурсів на кінець 2020 р. та 2022 р. власні кошти становили 100% та 102% відповідно. Унаслідок цього зменшилася залежність фінансового стану ТОВ «Насоселектромаш» від позикових коштів.

Вважають, якщо цей коефіцієнт більше або дорівнює 0,5, то ризик кредиторів мінімальний: реалізувавши половину майна, сформованого за власні кошти, підприємство зможе (не зможе) погасити свої боргові зобов'язання.

Наступним етапом аналізу є вивчення показників ділової активності, які показують швидкість обертання матеріальних запасів підприємства, його активів, розрахунків зі своїми контрагентами тощо.

2.3 Аналіз організації звітної роботи на ТОВ Насоселектромаш

У розглянутій компанії інформаційна система, враховуючи її відносно недавнє впровадження, ще не забезпечує належного способу відображення всієї інформації, необхідної для подання бухгалтерської інформації вищому керівництву. Інформаційна система може і повинна надавати всю необхідну інформацію, але перш за все, необхідно точно визначити процедури і правила збору наявних даних і їх обробки для ефективного представлення даних в

термінах корисної інформації. Наразі інформаційна система надає лише базові роздруківки та звіти, а всі похідні від цих звітів виготовляються вручну за допомогою Excel та Word [12].

Основою для створення всіх звітів є валовий баланс. Досвідчений бухгалтер може отримати багато корисної інформації, дивлячись на валовий баланс, тоді як вище керівництво більш-менш дуже мало розуміє з самого валового балансу. Саме з цієї причини необхідне правильне відображення даних у вигляді корисної інформації, оскільки можливі різні і навіть неправильні інтерпретації наданих даних [13].

Як правило, вище керівництво компанії збирається на нараду не менше двох разів на місяць. Тематика лекцій – обговорення актуальних питань та аналіз наведених даних. Зазвичай кожного першого понеділка місяця коледж збирається, щоб проаналізувати виконання попереднього місяця та обговорити поточні питання. Кожен другий понеділок місяця коледж збирається, щоб детально обговорити дані за попередній місяць, як щодо досягнутої реалізації, так і щодо витрат.

Тому подання бухгалтерських даних особливо важливо для другої наради, де в основному переглядається вся операція за попередній місяць і операція з початку фінансового року до кінця попереднього місяця. В основному йдеться про:

Інформаційна система в компанії, як уже зазначалося, повинна надавати всю необхідну і бажану інформацію у вигляді звітів, зрозумілих і прийнятних для керівництва. Сучасний спосіб роботи та підготовки даних і звітів вимагає багато часу та ручної роботи. При ручному введенні сум у таблицю також зростає ймовірність помилок при введенні, тому необхідна багаторазова перевірка підготовлених даних.

Така робота займає багато часу і не дозволяє відразу зрозуміти ситуацію. Бухгалтеру, відповідальному за підготовку звітів, зазвичай потрібен один день

для підготовки та перевірки звітів. Якщо припустити, що інформаційна система дозволяє нам створювати звіт або звіт про результати, ці дані можуть бути доступні будь-якій уповноваженій особі в будь-який час. Таким чином, керівництво матиме можливість ознайомитися з операціями у формі, яку вони зможуть зрозуміти в будь-який час, а додаткові записи та пояснення будуть готуватися бухгалтерією, як і раніше, як пояснення та додатки до місячного звіту.

Отже, критичний аналіз існуючої ситуації або слабких сторін:

- непрозорість звітів з інформаційної системи
- ручна підготовка відповідних звітів для керівництва
- тривалість підготовки звітів
- більша ймовірність помилок, тому потрібно більше засобів контролю
- недоступність даних у будь-який час
- проблеми з підготовкою звітності за відсутності відповідального бухгалтера

Запаси в процесі виробництва називаються незавершеним виробництвом. Після початкового визнання вони оцінюються разом з витратами на виробництво в ширшому або вужчому сенсі (прямі матеріальні витрати, прямі витрати на послуги, прямі витрати на амортизацію, прямі витрати на заробітну плату та загальні витрати на виробництво). можуть бути охоплені лише за певний період, а не за певний період, певний момент. Іноді в цьому зв'язку ми також знаходимо термін незавершене виробництво. Зовсім інше, коли ми говоримо про незавершене виробництво, напівфабрикати чи частини власного виробництва. За первинним сприйняттям це поняття певного стану. Як не можна говорити про виробництво в певний момент, а лише в певний період, так і про незавершене виробництво в певний період, а лише в певний момент.

До складу активів входять незавершене виробництво, напівфабрикати та деталі власного виробництва. Активи, однак, завжди визначаються лише балансом на певний момент. Якщо ми вивчаємо будь-яке виробництво в будь-який момент, то маємо справу тільки з незавершеним виробництвом, напівфабрикатами та частинами власного виробництва. Тому виробництво як категорію можна порівняти з незавершеним виробництвом, напівпродуктами та частинами власного виробництва як категоріями, якщо ми усвідомлюємо той факт, що ми обговорюємо включення певного стану в певний процес або стан певного процесу у певний момент.

Незавершене виробництво, напівфабрикати та частини власного виробництва є частковими бізнес-ефектами виробництва, які з'являються в тій же організації на наступному рівні, як об'єкти праці. На ці предмети праці працівники діють за допомогою знарядь праці. Вони відрізняються один від одного ступенем дизайну, обробки або обробки. Незавершене виробництво ще не може зберігатися, а напівфабрикати вже можуть зберігатися, але вони не призначені для продажу і змінять свою форму або склад при подальшому виробництві. Деталі також можна зберігати, але під час подальшого виробництва вони вже не змінюватимуть свою форму чи склад, а лише будуть включені в кінцевий продукт.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ

3.1 Шляхи підвищення ефективності методів збору інформації

Для ефективної та прийнятної для компанії пропозиції рішення необхідно проаналізувати весь процес створення звіту, визначити метод збору інформації та процес впровадження звіту як чинника прийняття рішень. Не можна забувати про додаткові записи та пояснення, які потрібні при поданні звітності. Ми також повинні детально проаналізувати та максимально врахувати фактори, які впливають на правильність і відповідність даних, як зменшити ймовірність помилок і як окремі дані можуть мати вирішальний вплив на підсумковий звіт.

Головним завданням менеджерів компаній, що хочуть сягнути успіху в покращенні ефективності роботи свого підприємства полягає у виборі підходу, який якомога краще буде відповідати умовам роботи компанії [14].

Організація бухгалтерського обліку потребує певних передумов. У більшості випадків виділяють такі основні передумови:

- ретельне вивчення технології виробництва;
- висока кваліфікація головного бухгалтера;
- наявність грошових коштів для інвестицій у створення та експлуатацію інформаційної системи (більшість невдач у комп'ютеризації обліку зумовлені саме нестачею грошових коштів);
- зацікавленість директора і головного бухгалтера підприємства у впровадженні інформаційних систем

На малих підприємствах, на відміну від великих, основна увага приділяється саме фінансово-бухгалтерському обліку, який за кількістю витрачених людино-годин і значенням займає провідне місце. Під час створення бухгалтерських інформаційних систем на невеликих підприємствах

використання комп'ютерів дозволяє автоматизувати всі процедури по обробці інформації на одному робочому місці головного бухгалтера. Однак, доступ до неї може потребувати значно ширше коло працівників.

У преамбулі до роботи ми вже писали, що програмне забезпечення російського походження може у короткостроковій перспективі опинитися під заборонаю. Тому, на нашу думку, доцільним є розроблення власного додатку для управління бухгалтерською інформацією. Головними положеннями для цього є:

Існування двох рівнів – просунутого та базового. Просунутий призначений для роботи головного бухгалтера, а при розширенні підприємства – інших бухгалтерів. Просунутий рівень загалом за функціоналом повинен відповідати 1С, але більш прилаштованим під специфіку роботи ТОВ «Насоселектромаш».

Також у ньому можна подолати недоліки базової програми 1С. До таких можна віднести: великий розмір програми (у МБ), складність інтерфейсу, повільність складних обчислень та обмеженість шаблонів. Такі недоліки є «продовженням» переваг 1С, до яких відноситься її відносна гнучкість для налаштувань під конкретну виробничу задачу.

Розробка власної програми дозволить її оптимізувати, зменшивши розмір програми та збільшивши кількість операції за рахунок більш продумано написаного програмного коду. Також, у технічному завданні на розробку програми треба обов'язково виділити необхідність створення інтуїтивно-зрозумілого інтерфейсу такого додатку.

Щодо загального функціоналу на просунутому рівні, то рекомендований додаток повинен дозволяти вносити зміни і формувати звітність за основною формою НП(С)БО 25, а саме для складання Фінансового звіту малого підприємництва (ф. № 1-м, ф. № 2-м). Крім цього, ми також вважаємо за доцільне мати резерви для можливості безпроблемного переходу на звітність

за формою НП(С)БО 1, оскільки враховуючи стан оборотних активів підприємства, ріст його виручки, можна спрогнозувати подальше розширення виробництва та кількості зайнятих осіб і переходу до категорії середніх підприємств.

Базовий доступний керівнику підприємства та його заступнику, а також може надаватися всім іншим співробітникам підприємства. Головною особливістю цього рівня повинно стати більш оптимальне співвідношення обсягу інформації. На нашу думку, керівнику треба залишити головний обсяг інформації, що буде складатися з:

- Вартості нематеріальних активів
- Кількості готової продукції
- З дебіторської заборгованості та її розподілом за видами
- Запланованими та наявними витратами
- Прогнозованими та наявними доходами
- Рівнем прибутку
- Кредиторською заборгованістю

Прибуток - це різниця між доходами і витратами в звітному періоді. Прибуток або збиток містить прибуток або збиток у різних вимірах. Для основних видів результатів господарської діяльності характерно те, що при їх визначенні ми завжди визначаємо прибуток або збиток, тому порівнюємо відповідні доходи та всі витрати, пов'язані з цими доходами. Операційний результат усієї операції також є прибутком або збитком, за винятком того, що, крім операційного доходу та операційних витрат, він також містить інші операційні доходи та інші витрати, включаючи операційні доходи та витрати від переоцінки. Загалом, це основні показники, що потребують внесення в пропонуємий додаток.

Важливою особливістю, яку можна реалізувати при розробці власного додатку є надання ще двох головних переваг над 1С. По-перше, такою перевагою може стати мобільність, яка повинна досягатися через сумісність

додатку і синхронізації бухгалтерської інформації для персонального комп'ютера і мобільних телефонів у реальному часі. Така інтеграція веде до низки переваг у функціонуванні підприємства. Наразі саме смартфони та планшети дозволяють бухгалтерам та керівникам підприємств працювати у будь-якому місці. Слід додатково наголосити, що крім мобільності, додатковою особливістю поширення пропонованої програми є можливість автономної роботи у періоди, коли немає світла та кабельного інтернету. Досвід осені-зими 2022 року красномовно свідчить про назрілу актуальність для такого технічного переходу на новий рівень.

Таким чином, бухгалтери та керівними підприємств можуть коригувати фінансові звіти, стежити за витратами та доходами, а також виконувати інші бухгалтерські завдання, навіть не перебуваючи в офісі. Це особливо корисно, якщо бухгалтер буде працювати віддалено, або до його посадових обов'язків також входить проведення зустрічей з партнерами та клієнтами. Враховуючи, що досі штат ТОВ «Насоселектромаш» складається з восьми чоловік, таке суміщення обов'язків, або навіть відання на аутсорсинг бухгалтерської роботи видається дуже реалістичним.

По-друге, важливим аспектом застосування власного програмного забезпечення є додатковий рівень інформаційної безпеки. Розроблення власного додатку для ведення бухгалтерського обліку забезпечує більш високий рівень безпеки та шифрування даних, оскільки зробити «один вірус на всі випадки життя» для однієї програми на кшталт 1С значно легше, ніж кожний раз змінювати його для боротьби з зовсім іншим за своєю архітектурою програмним забезпеченням. Це гарантує надійне забезпечення захисту конфіденційності фінансової інформації.

Розроблення додатку з вищепереліченими функціональними можливостями, на справі, може видатися справою, що не під силу штатному системному адміністратору і потребувати залучення послуг ІТ компанії. Це, у

свою чергу, вимагатиме додаткових витрат на оптимізацію системи зіставлення бухгалтерської звітності.

Вартість розробки мобільного додатку в Україні може сильно варіюватися в залежності від складності проекту, його функціоналу, строку, що необхідний для його виконання, та рівня досвіду компанії. Середній діапазон вартості може бути в районі п'ятдесяти-ста тисяч гривень у цінах станом на 1 грудня 2023 року. Враховуючи, що 1С на 10 пристроїв коштує 28,5 тисяч гривень, маючи вищеперераховані обмеження, ми вважаємо за доцільне розробку пропонованого програмного забезпечення [15]. Крім того, аналогічна за функціоналом програма Система «Документообіг КОРП», але яка не має мобільної версії додатка взагалі коштує 75600 грн з урахуванням ПДВ. Це є ще одним яскравим прикладом, який ілюструє необхідність розробки власного програмного забезпечення.

Окремо слід наголосити, що додаток для ведення бухгалтерського обліку є нематеріальним активом і потребує відповідної декларації при зіставленні бухгалтерської звітності [16], [17], [18], [19].

3.2 Організація внутрішньої роботи з бухгалтерською інформацією

Наявне комп'ютерне устаткування, що використовується наразі при зіставленні бухгалтерської звітності у ТОВ «Насоселектромаш» можна охарактеризувати як «традиційний» і такий, що знаходиться на рівні кінця 2010-х років. Воно визначається типовими завданнями, які щоразу повстають перед робітниками.

Наразі сучасний бізнес потребує дедалі більшої автоматизації та оптимізації поточної бухгалтерської діяльності, а так само і складського обліку. Крім цього, потрібно здійснювати виписки рахунків і отримання (відправлення) повідомлень в електронному вигляді постачальникам і замовникам. Для ефективної роботи найманих робітників і раціонального використання комп'ютерного устаткування зазвичай планується локальна

обчислювальна мережа, скорочено - ЛОМ. Як правило, в офісі встановлюється лише один сервер, який має декілька робочих станцій, кілька мережевих принтерів, пара модемів для доступу до мережі Інтернет, отримання і відправки електронної пошти, факсів і електронних платежів, а також внутрішня АТС типу «на 16/24».

Взагалі, існує два типи мереж - однорангова мережа і серверна мережа. Кожен з підходів до конструювання мережи має як власні переваги, так і недоліки. Однорангова мережа використовується тоді, коли користувач бажає спочатку здійснити випробування мережі або через нестаток коштів на початку виробничої діяльності може дозволити собі лише невеликі за обсягом інвестиції у побудову та обслуговування мережі. Навпаки, мережа на основі сервера застосовується у тих випадках, де є важливим повний контроль над усіма робочими місцями. Мережею такого типу може бути як невелика домашня мережа, так і досить об'ємна корпоративна система мереж, що об'єднані між собою в одну загальну.

Мережа на основі сервера - тип мережі, що найбільш часто зустрічається і який використовується як у повноцінних домашніх мережах і в офісах, так і на великих підприємствах. На підприємстві ТОВ «Насоселектромаш» використовується мережа на основі сервера, яка має зірчасту топологію [28], [29].

Зіркова топологія - метод з'єднання пристроїв у комп'ютерній мережі, що характеризується тим, що мережеві кабелі від усіх кінцевих пристроїв сходяться в одній загальній точці, яка називається точкою доступу, де розташований концентратор або комутатор мережі.

У найпростішому варіанті мережа з топологією «зірка» містить комутатор або концентратор, що з'єднує інші елементи мережі. Як правило, більшість ресурсів у такій мережі розташовані на виділеному сервері, завданням якого є обробка даних і управління мережею. Решта елементів цієї мережі називаються терміналами - вони використовують ресурси, що

зберігаються на сервері, і зазвичай мають невелику обчислювальну потужність.

Завдання хаба полягає не тільки в з'єднанні елементів мережі, але і в розподілі пакетів і виявленні колізій цих пакетів в мережі. Таке функціонування часто викликає велике навантаження на мережу, тому для підключення елементів мережі в даний час найчастіше використовуються комутатори, які мінімізують домени колізій.

Мережа на основі сервера надає широкий спектр послуг і можливостей, які важко або неможливо отримати від однорангової мережі. Крім того, однорангова поступається такій мережі в плані захищеності і адміністрування. Маючи виділений сервер, легко забезпечити резервне копіювання, що є першочерговим завданням, якщо в мережі присутній сервер бази даних [45], [46], [47] [48].

Локальна обчислювальна мережа (ЛОМ) - комп'ютерна мережа, що об'єднує комп'ютери певної території (кварталу, школи, лабораторії, офісу).

Топологія мережі визначає схему з'єднань між пристроями та сегментами мережі. Комутований Ethernet деякий час був найпопулярнішим каналним рівнем даних і рівнем фізичної реалізації для локальних мереж. На вищих рівнях стандартом був TCP/IP. Менші локальні мережі зазвичай містили один або кілька комутаторів, які були з'єднані між собою. Часто хоча б один з них підключений до маршрутизатора, модему або ADSL-модему.

Більші локальні мережі характеризуються використанням надлишкових з'єднань від комутаторів *spanning tree* для запобігання петлям, їх здатністю керувати різними типами трафіку за допомогою якості обслуговування (QoS) і використанням сегрегації трафіку за допомогою віртуальних локальних мереж (VLAN). Більші локальні мережі також містять широкий спектр мережевих пристроїв, включаючи мережеві комутатори, брандмауери, маршрутизатори та датчики.

Локальні мережі можуть підключатися до інших локальних мереж через орендовані лінії, орендовані послуги або за допомогою технології віртуальної приватної мережі. Залежно від безпеки та розташування з'єднань у локальній мережі та відстані між ними, локальну мережу можна класифікувати як міську мережу (MAN) або глобальну мережу (WAN).

Локальну мережу можна відокремити як фізично, так і логічно в іншій мережі. Основними відмінностями локальної мережі від глобальної мережі є більш висока швидкість передачі даних і менша географічна зона. В даний час найпопулярнішими технологіями, які використовуються для побудови локальних мереж, є Ethernet і Wi-Fi. ARCNet, token ring та інші стандарти використовувалися в минулому. [49], [50], [51], [52].

При розширенні локальних обчислювальних мереж не можуть бути використані раніше створені кабельні зв'язки: до нового робочого місця необхідно прокласти окремий кабель з центру локальної обчислювальної мережі [30], [36].

Таким чином, можна сказати, що наявна система внутрішньої роботи з бухгалтерською інформацією є дещо застарілою, хоча й дозволяє виконувати наявну роботу на доброму рівні. Однак, вимоги технічного оновлення, а також нормативно-правового регулювання у галузі інформаційного права у короткостроковій перспективі потребують оновлення програмного забезпечення ТОВ «Насоселектромаш» [53], [54], [55], [56], [57], [58], [59], [60], [61].

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження підтверджує, що наявна система зіставлення звітів, їх рівень мобільності, а також стан наявного програмного забезпечення можна охарактеризувати як незадовільний. Він потребує оновлення у зв'язку як із недоліками наявного програмного забезпечення, так і з нормативно-правовими актами, які можуть заборонити використання 1С в Україні. Крім того, підтримка 1С в Україні припинилася у лютому 2022 року.

Отже, є підстави зробити такий висновок, що проблема розробки власного програмного забезпечення є актуальною. Враховуючи вікно можливостей для оновлення програмного забезпечення, нами було висунуто низку вимог щодо якості кінцевого продукту. Ці вимоги можна використовувати як технічне завдання для реальної розробки програмного додатку для ТОВ «Насоселектромаш». Дані здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про те, що до головних вимог якості пропонованого додатку треба віднести більшу оптимізацію, ніж у 1С, що дозволить проводити обрахунки більш швидше. Крім цього, цей додаток повинен бути мобільним, а саме – мати мобільну версію і синхронізації даних у реальному часі. Також, важливим є наявність двох рівнів користування цією програмою – базовий для керівника та його заступника, з меншою кількістю бухгалтерської інформації, що згрупована у інтуїтивно-зрозумілі категорії. Ще одним важливим аспектом є інтуїтивно-зрозумілий інтерфейс додатку, а також його висока захищеність від можливого злому кіберзлочинцями.

В компанії ми маємо в своєму розпорядженні інформаційну систему, в яку щодня вводиться величезна кількість даних. З інформаційної (комп'ютерної) точки зору, неважко додати цим даним корисну цінність і включити їх у різні звіти. Керівники компанії та окремі особи повинні висловити бажання отримати індивідуальні звіти та аналізи, тоді іноді також необхідно змінити або налаштувати роботу окремих осіб та введення даних, щоб дані, які нам потрібні, також були доступними. З точки зору максимізації

корисності аналізів і звітів, компанії має сенс узгодити оптимальну форму та зміст даних певних звітів, а потім усі звіти, які можуть охоплювати різні сфери, але однакову проблему або основу, повинні бути оформлені за тими ж шаблонами. Таким чином, керівники компаній можуть переглядати аналіз проекту, аналіз відділу або підрозділу в уніфікованих формах.

Як підсумок зазначимо, що у сучасну інформаційну епоху ми майже напевно можемо сказати, що немає жодної вимоги, яку не можна було б задовольнити щодо обробки та використання даних. Це ми також хочемо довести в дипломній роботі зі згаданою доповіддю. Ми хотіли б відзначити перш за все переваги, які ми надаємо та пропонуємо з впровадженням рішення. Сформулюємо основні висновки та рекомендації. Це в основному:

- доступність у будь-який час;

Це означає, що користувачі даних можуть отримати доступ до даних самостійно, незалежно від інших, у будь-який час і в будь-якому місці. Завдяки різним локаціям компанії та польовій роботі користувачів, досягти такої доступності даних реально можливо за допомогою ноутбуків і прямого підключення до інформаційної системи компанії.

- економія часу;

Завдяки тому, що користувачі можуть отримати доступ до інформації самостійно, час, природно, також економиться. Користувачам більше не потрібно чекати, щоб отримати інформацію від інших, що дуже важливо в управлінні.

- уникнення неправильної інтерпретації даних;

Представлений звіт складається таким чином, щоб він був зрозумілим для кінцевих користувачів, що також є основним змістом і метою кожного звіту. На практиці у нас було чимало випадків, коли користувачі неправильно тлумачили дані на основі аналізів, написаних досі.

- Два різних за деталізованістю видів звіту для різних категорій користувачів

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Макмиллан Р. Экономика. Москва: ПРИОР, 1998. 384 с. 28. Пасека Д.В., Гринько Т.В.
2. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємства.
URL:http://confcontact.com/2014_04_25_ekonomika_i_menedgment/tom4/48_Paseka.htm
3. Маркіна І.А. Методологічні питання ефективності управління. Фінанси України. 2013. № 6. С. 24–32
4. Ярославський А. О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Ярославський А. О. // 2018 – Режим доступу до ресурсу: http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/20_3_2018ua/38.pdf.
5. Kruger, Justin; David Dunning (1999). Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One's Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessments. *Journal of Personality and Social Psychology* 77 (6): 1121–34. PMID 10626367. doi:10.1037/0022-3514.77.6.1121
6. P. Juslin, A. Winman, H. Olsson, Naive empiricism and dogmatism in confidence research: a critical examination of the hard-easy effect, „*Psychological Review*”, 107 (2), 2000, s. 384–396, DOI: 10.1037/0033-295X.107.2.384, PMID: 10789203.
7. Črčinovič-Krofič, V. in Volk, A.: *Finančno računovodstvo*, Academia, Maribor, 2008
8. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності : монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Київ : Інтерсервіс, 2016. - 275 с.
9. Кулинич М. Б., Коваль Н. І. Удосконалення методики складання та аналізу фінансової звітності підприємств // *Економіка і суспільство*. 2016. № 6. С. 367–372.
10. Козаченко, Г. В., Ілляшенко, О. В. (2015). Особливості оцінювання стану системи економічної безпеки підприємства у контексті формування

механізму її управління. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки, 4, Т. 3, с. 97-101

11. Кравчик Ю. В., Каткова Т. І. Структурно-функціональна характеристика економічної безпеки промислового підприємства. *Innovation and sustainability*. 2022. № 1. С. 84-95.
12. Кримчак Л. А. Удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств. *Бізнес Інформ*. 2019. № 6. С. 33–39.
13. Кутузова М.М. Теоретичні основи дослідження формування і розвитку економічної безпеки. *Молодий вчений*. 2017. № 1. С. 628–631.
14. Куценко Д.М. Необхідність інформаційно-аналітичного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень з метою підтримки фінансовоекономічної безпеки на підприємстві. Матеріали II міжнародної науково- 66 практичної конференції студентів та молодих вчених «Перші кроки в науку». Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017.
15. Куцик В. І., Лупак Р. Л. Моделювання конкурентних позицій підприємств реального сектора економіки на внутрішньому ринку. *Бізнес Інформ*. 2017. № 12 (479). С. 244-249.
16. Лазаришина І.Д., Оренчин О.В. Джерела інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 38. С. 62-65.
17. Лисенко Н. О., Білошкурська Н. В. Економіко-організаційний механізм формування економічної безпеки агропромислових підприємств. Монографія. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 257 с.
18. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник для студентів спеціальності 370 «Облік і аудит». — Житомир: ЖІТІ, 2000. - 640 с.
19. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. [Текст] / М. Т. Білуха. - К.: Цент навчальної літератури, 2007. - 690 с.
20. Кужельний М. В., Лінник В. Г. Теорія бухгалтерського обліку, підручник. - К.: КНЕУ, 2001.-334 с .

21. Пушкар М.С., Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової політики: Монографія.-Тернопіль: Карт-бланш, 2010. - 260 с.
22. Бондарчук Н. В. Актуальні питання складання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва. Економічна наука. 2018. № 2. С. 42-45. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2012/12.pdf (дата звернення 11.12.2023)
23. Журавель Г. П., Хомин П, Я. Облікова політика підприємства в ринкових умовах : навч. посіб. / за ред. П.Я. Хомина. — К .: Професіонал, 2009. - 320 с.
24. Легенчук С. Ф. Мировые тенденции развития бухгалтерского учета в условиях постиндустриальной экономики // Международный бухгалтерский учет. 2011. № 8(158). С. 53–63.
25. Рожнова О. В. Актуальные проблемы финансовой отчетности // Международный бухгалтерский учет. 2013. № 15. С. 2–8.
26. Овсюк Н. В., Васильчук В. В. Методичні аспекти оцінювання фінансового стану малих підприємств. «Фінанси: теорія і практика»: матер. XII міжн. наук.-практ. інт.-конф. (17 грудня 2021 р., м. Київ). К.: НАУ. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54673> (дата звернення 12.12.2023)
27. Облікова політика підприємства: Навч. посіб. / За ред. Лузана Ю.Я. - 2-е вид., доп. і перероб. - К.: «Юр-Агро-Веста», 2009. - 328с
28. Економіка і управління: виклики та перспективи : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 4-5 лютого 2013 р.,
29. Указ Президента України от 12.05.2023 №279/2023
30. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Закон України
31. Колосінська М. І., Бойда С. В., Семенко О.О. Оцінка фінансового стану підприємства з метою удосконалення його фінансової стратегії. Ефективна економіка. 2020. №4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_69 (дата звернення 12.12.2023)

- 32.Курганська М. Г. Удосконалення фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва як інструмент для ефективного управління. «Управління розвитком соціально-економічних систем»: матер. V міжн. наук.-практ. конф. (26-30 квітня 2021 р., м. Харків). К.: ХНТУСГ. URL: https://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2019/11/v_materiali_konferencii_hntusg_26-30.04.21.pdf (дата звернення 12.12.2023)
- 33.Ліхоносова, Г. С., Лазебна І. Р. Організаційні засади обліку та аудиту фінансових результатів підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. № 25. С. 144-148. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/25689> (дата звернення 12.12.2023)
- 34.URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/32318056/
- 35.Барібіна Я.О. Системологія управління конкурентним потенціалом підприємства / Я.О. Барібіна // Науково-практичний журнал «Економіка Крима №3 (44)», 2013 год» (Таврический национальный университет имени В. И. Вернадского, г. Севастополь, 2013 рік) – Севастополь: ТНУ ім. Вернадського. –2013. – С. 205-210.
- 36.URL: <https://tqm.com.ua/ua/prices/povnyj-prajs-lyst-1c>
- 37.Жадан М.І. Гармонізація нормативних актів з питань обліку об'єктів права інтелектуальної власності / М.І. Жадан, Ю.О. Григоренко // Сталий розвиток економіки №1 [23]. – 2014. – С. 171–177.
- 38.Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року № N 3792-XII[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
- 39.Лепетан І.М., Коваль Н.І., Китайчук Т.Г. Лепетан І.М. Облік створення і використання мобільних додатків як об'єктів права інтелектуальної власності. Ефективна економіка. 2018. № 3
- 40.Подольчук О.А. Корисність облікової інформації для цілей управління. II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Облік,

оподаткування і контроль: теорія та методологія», 20 листопада 2017 року, м. Тернопіль. С. 116-118

41. Шаховська Н. Б. Проектування інформаційних систем [текст]: навчальний посібник/ Н. Б. Шаховська, В. В. Литвин. – Львів: 2011. – 380с.
42. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку і аудиту : навч. посіб. / С. В. Івахненко. – К. : ЗнанняПрес, 2010. – 349 с
43. Турчин С. Общие проблемы автоматизации управления предприятием / С. Турчин // Компьютерное обозрение. – 2011. – № 6. – С. 22–25.
44. Банера Н. П. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. Науковий погляд: економіка та управління. 2021. №1 (71). С. 55-62. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-10> (дата звернення 26.05.2023)
45. Нападівська Л.В. Базові принципи управлінського обліку. Актуальні проблеми економіки. 2013. № 1. С. 173–181
46. Палий В.Ф. Бухгалтерский учет в системе экономической информации. М.: Финансы, 1975. 158 с.
47. Медведев М.Ю. Общая теория учета: естественный, бухгалтерский и компьютерный метод. М.: Дело и сервис, 2001. 752 с.
48. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: історія, теорія, перспективи. Наукове видання. Житомир: АСА, 2001. 416 с.
49. Семчук І.В. Звітність підприємств як джерело інформації для користувачів. Міжнародний збірник наукових праць. 2008. Вип. 1(7). С. 174–185.
50. Дземішкевич І.О. Інтегрована звітність як еволюція поняття «звітність». Вісник УБСНБУ. 2014. № 2(20). С. 215–219.
51. Куцик П., Корягін М. Інтегрована звітність як нова парадигма розвитку бухгалтерської звітності. URL: <file:///C:/Users/%D0%90%D0%>

V4%D0%BC%D0%B8%D0%9D/Downloads/boau_2015_5_3.pdf (дата звернення: 12.12.2023)

- 52.Сорокін В.О. Місце та роль бухгалтерського обліку в інформаційній системі управління підприємством. Вісник ЖДТУ. 2007. № 1(39). С. 174–182.
- 53.Плаксієнко В.Я., Ліпський Р.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: проблеми теорії і практики. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/7.2/039.pdf> (дата звернення: 12.12.2023).
- 54.Мельник Н.Б. Бухгалтерський облік у системі управління підприємством. Вісник Прикарпатського університету. Економіка. 2014. Вип. X. С. 225–230.
- 55.Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2012. 676 с.
- 56.Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: управленческий аспект. М.: Финансы и статистика, 2001. 416 с.
- 57.Кузнецова С.А. Бухгалтерський облік у системі формування управлінської інформації: методологія та практика: монографія. Мелітополь: Таврійській державний агротехнологічний університет, 2007. 297 с.
- 58.Кузь В.І., Кравчук В.С. Управлінська бухгалтерська звітність підприємства: принципи та підходи до формування. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2015. Вип. II(58). С. 188–197.
- 59.Бухгалтерська звітність у системі інформаційного забезпечення управління підприємством Попова В.Д. URL: http://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/139.pdf
- 60.Шеверя Я.В. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський

облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). – Житомирський державний технологічний університет, Житомир, 2011.

61. Бухгалтерська звітність в системі інформаційного забезпечення управління діяльності підприємства Рибак Дмитро Юрійович
URI: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/33248.pdf>